

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	15 Rhagfyr 2020
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Gareth Thomas
Swyddog Cyswllt:	Sioned E Williams, Pennaeth Adran Economi a Chymuned
Rhif Cyswllt:	32547
Pwnc:	Sefydlu Partneriaeth Chwaraeon Gogledd Cymru

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Cymeradwyaeth y Cabinet i sefydlu Partneriaeth Chwaraeon Gogledd Cymru, gyda Chyngor Conwy yn awdurdod lletyol a Chyngor Gwynedd yn ymrwymo i'r trefniadau fel un o'r partneriaid rhanbarthol.

RHESYMAU DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

Er mwyn medru symud ymlaen i sefydlu'r Bartneriaeth erbyn Ebrill 2021, gan gynnwys y broses recriwtio.

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Chwaraeon Cymru yw'r sefydliad cenedlaethol sy'n gyfrifol am gynyddu cyfranogiad a gwella perfformiad mewn chwaraeon yng Nghymru, ac yn hanesyddol mae wedi darparu cyllid blynyddol i bob awdurdod lleol a phartneriaid eraill i ymgymryd â nifer o raglenni ac ymyriadau chwaraeon ledled gogledd Cymru; gan gynnwys 'Pobl Ifanc Egniol' a'r 'Fenter Nofio am Ddim'. Yn 2020/21, bu i Gyngor Gwynedd dderbyn £356,862 o grant gan Chwaraeon Cymru a defnyddiwyd yr arian yma i gyflogi tîm o swyddogion i sbarduno diddordeb plant a phobl ifanc mewn gweithgareddau egniol, gweithgareddau awyr agored ac i sybsideiddio sesiynau nofio.
- 1.2 Y weledigaeth ar gyfer chwaraeon yng Nghymru yw trawsnewid Cymru yn 'Genedl Egniol', gyda chefnogaeth Strategaeth Chwaraeon Cymru, sy'n rhagweld Cymru lle mae pawb yn

egniol, a dyna oedd y man cychwyn i sefydlu Strategaeth Buddsoddi Partner Chwaraeon Cymru.

- 1.3 Mewn ymateb i'r Strategaeth hon, sefydlwyd partneriaeth gydweithredol yn 2018, gyda'r dasg o ddatblygu gweledigaeth a rennir ac achos busnes, gan arwain at ffurfio Chwaraeon Gogledd Cymru (ChGC) gyda thri ar ddeg o bartneriaid rhanbarthol.
- 1.4 Cynigir y bydd pum sefydliad rhanbarthol ledled Cymru yn y dyfodol. ChGC fydd y rhanbarth peilot.
- 1.5 Mae'r achos busnes wedi'i gyflwyno i Chwaraeon Cymru i'w ystyried a'i benderfynu yn eu Bwrdd ar 26 Tachwedd, 2020. Ar hyn o bryd mae'r 13 partner yn ceisio cymeradwyaeth ffurfiol gan eu priod sefydliadau i gefnogi sefydlu Chwaraeon Gogledd Cymru trwy 'ddull model lletyol' awdurdod lleol yn unol ag adran 2 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 ac adran 111 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972. Cyngor Bwrdeistref Sir Conwy fydd yr awdurdod lletyol.

CYD-DESTUN

- 1.6 Y cyd-destun y tu ôl i ffurfio ChGC yw'r Weledigaeth genedlaethol ar gyfer Chwaraeon yng Nghymru, sy'n edrych i drawsffurfio Cymru yn Genedl Egniol (<https://gweledigaethargyferchwaraeon.cymru/>) yn ogystal â Strategaeth Chwaraeon Cymru sy'n dychmygu Cymru lle mae pawb yn actif (<https://www.chwaraeon.cymru/strategaeth-chwaraeon-cymru/>). Dyma'r man cychwyn ar gyfer Strategaeth Buddsoddiad gan Bartneriaid Chwaraeon Cymru, a'r rhesymeg y tu ôl i ChGC.
- 1.7 Mae Gweledigaeth ChGC wedi ei datblygu trwy gyfrwng ein partneriaeth cydweithredol newydd a chyffrous. Mae'r bartneriaeth yn cynnwys nifer o fudiadau sefydledig sy'n gweithredu ledled y rhanbarth; mae'r rhain yn sefydliadau sy'n rhannu uchelgais ar y cyd i weithio gyda'i gilydd ac achosi newid ac effaith sylweddol fydd o fudd i bobl Gogledd Cymru.

'Grymuso ein cymunedau yng Ngogledd Cymru i fod yn fwy egniol, gan fyw bywydau iachach a hapusach'

- 1.8 Mae ein dull cydweithredol yn adlewyrchu'r ffaith na all yr un sefydliad gyflawni'r uchelgais hon ar ei ben ei hun ac mae'n hanfodol ein bod yn gweithio mewn partneriaeth â chymunedau a sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus, y sector preifat a'r trydydd sector i alluogi'r gwelliannau hyn.
- 1.9 Wrth ymateb i'r weledigaeth newydd ar gyfer gwaith rhanbarthol, mae ChGC wedi bod trwy nifer o gamau datblygol pwysig ers haf 2018. I grynhoi, bu iddo:
 - i) Gael caniatâd ffurfiol Awdurdodau Lleol i fwrw ymlaen â Datganiad o Ddiddordeb ac Achos Busnes dilynol.
 - ii) Cynnal Gwerthusiad Opsiynau ar y modelau llywodraethu mwyaf addas.
 - iii) Consensws datblygedig o ran y math o arweinyddiaeth sydd ei angen h.y. awdurdod lletya am gyfnod cychwynol o bum mlynedd.

- iv) Darn o fewnwelediad datblygedig i adnabod y prif faterion rhanbarthol, eu trefnu yn unol â'r deilliannau ac adnabod y partneriaid darparu / prosiectau sy'n gallu cynnig y datrysiadau arloesedd.

TREFNIADAU TROSIANNOL

- 1.10 Yn dilyn gweithdai ymgysylltu â phartneriaid i sefydlu Fframwaith Deilliannau Strategol, datblygwyd Cynllun Rhanbarthol cyntaf Gogledd Cymru. Cafodd y cynllun hwn ei ddatblygu a'i hysbysu trwy gyflwyno chwe chynllun unigol gan Awdurdodau Lleol ar gyfer 2020/21, yn manylu ar yr ymrwymiad a'r ymagwedd leol tuag at roi Fframwaith Strategol newydd Chwaraeon Gogledd Cymru ar waith.
- 1.11 Mae'r prif egwyddorion a ganlyn yn tanategu'r Fframwaith Deilliannau Strategol, y Cynllun Rhanbarthol a chynlluniau'r ALLau:
- Bydd partneriaid yn ymrwymo i weithio â Chwaraeon Gogledd Cymru (ChGC) ar ddatblygiad parhaus dealltwriaeth a rennir o sut y bydd arweinyddiaeth, cynllunio a darparu rhanbarthol cydweithredol yn edrych wrth symud ymlaen; wrth ystyried cydweithredu rhanbarthol, bydd yn sylfaenol sicrhau bod hyn yn digwydd ar bob lefel ac i bob cyfeiriad posibl fel bod blaenoriaethau, y meddwl am y ffordd orau o fynd i'r afael â'r rhain a rhannu dysgu yn rhan annatod o Bartneriaeth ChGC a'r cyffiniau;
 - Mae partneriaid yn cydnabod y bydd penderfyniadau'r dyfodol yn cael eu gwneud ar sail mewnwelediad a dysgu ar y cyd, gan adeiladu ar agweddau llwyddiannus o'r system ddarparu bresennol ledled Gogledd Cymru, yn ogystal â chwrdd â'u hanghenion lleol;
 - Bydd 2021-22 yn flwyddyn drosglwyddo, lle bydd angen i'r holl bartneriaid gyfrannu ar y cyd ac yn rhagweithiol yn ystod y cyfnod, er mwyn sicrhau bod gennym ddull gweithio gwirioneddol gydweithredol a chydlynol yng Ngogledd Cymru; a
 - Partneriaid i barhau i ystyried eu Cynlluniau Nofio am ddim o fewn cyd-destun Chwaraeon Gogledd Cymru, ac i barhau i ymrwymo i gydweithio â Thîm Chwaraeon Gogledd Cymru a'r Prosiect, Chwaraeon Cymru a Nofio Cymru.
- 1.12 Y Prif Egwyddorion o ran ariannu ALLau Gogledd Cymru yn 2021/2022 fel rhan o'r cyfnod trosglwyddo fydd:
- Bydd partneriaid ALL yn ymrwymo i weithio â Chwaraeon Gogledd Cymru (ChGC) ar ddatblygiad parhaus dealltwriaeth a rennir o sut y bydd arweinyddiaeth, cynllunio a darparu rhanbarthol cydweithredol yn edrych wrth symud ymlaen;
 - Mae partneriaid ALL yn cydnabod y bydd penderfyniadau'r dyfodol yn cael eu gwneud ar sail mewnwelediad a dysgu ar y cyd, gan adeiladu ar agweddau llwyddiannus o'r system ddarparu bresennol ledled Gogledd Cymru, yn ogystal â chwrdd â'u hanghenion lleol;
 - Bydd 2021-22 yn gyfnod o drosglwyddo at ffordd newydd o weithio. Bydd angen i'r holl bartneriaid ALL gyfrannu ar y cyd ac yn rhagweithiol yn ystod y cyfnod, er mwyn sicrhau

bod gennym ddull gweithio gwirioneddol gydweithredol a chydlynol yng Ngogledd Cymru.

- 1.13 Wrth i ChGC gasglu momentwm bydd rhifynnau o'r Cynllun Rhanbarthol yn y dyfodol yn cael eu llywio gan y partneriaid cydweithredol a chomisiynu ehangach a fydd gyda'i gilydd yn cefnogi gweithredu'r weledigaeth ranbarthol.
- 1.14 Mewn ymarferion cynllunio rhanbarthol yn y dyfodol, bydd y broses o ddatblygu'r Cynllun Rhanbarthol yn ehangach nag awdurdodau lleol yn unig.

Awdurdod Lletyol

- 1.15 Cydnabuwyd yn gynnar y byddai angen cefnogaeth sefydliad lletya ar gyfer y cyfnod trosglwyddo a blynyddoedd cynnar ChGC. Mae hyn oherwydd tri phrif reswm:

- Bydd yn galluogi i ChGC, trwy'r Cyfarwyddwr Rhanbarthol, i ganolbwyntio ar sefydlu'r bartneriaeth a'r deilliannau sydd i'w cyflawni, yn hytrach na recriwtio staff i ddarparu cefnogaeth 'swyddfa gefn'
- Bydd yn galluogi i ni ddysgu am ChGC fel partneriaeth er mwyn datblygu dysg mewnol ynghylch natur a graddau'r adnoddau sydd eu hangen yn fewnol, a pha rai y gellir eu cael yn allanol
- Bydd yn galluogi dealltwriaeth o'r cychwyn cyntaf ynghylch y gyllideb ar gyfer gweithredu'r sefydliad fel rhywbeth ar wahân i hwnnw sy'n canolbwyntio ar gydweithredu i gyflawni deilliannau sydd wedi eu hadnabod.

- 1.16 Cyfrifoldeb Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (CBSC) fydd cynnal ChGC ar y cychwyn; cytunwyd ar hyn trwy broses gystadleuol lle gwahodwyd partïon â diddordeb i gynnig i fod y sefydliad lletyol.

- 1.17 Cytunodd Aelodau ChGC mai CBSC fydd yr awdurdod arweiniol ar gyfer pum mlynedd cyntaf y Bartneriaeth. Rôl CBSC yn benodol yw:

- Bod yn awdurdod lletya ac arweiniol, a chorff atebol, i Gydweithrediad Chwaraeon Gogledd Cymru;
- Bod yn gyfrifol am benodiad a chyflogaeth y Cyfarwyddwyr Rhanbarthol;
- Fel awdurdod lletya ac arweiniol, derbyn cyfran gytunedig o arian Chwaraeon Cymru i gyfrannu at swydd y Cyfarwyddwyr Rhanbarthol a swyddogaeth CBSC fel yr awdurdod lletya ac arweiniol;
- Fel awdurdod lletya'r Cydweithrediad, bod yn brif gyswllt ar gyfer ymgysylltu â Chwaraeon Cymru mewn perthynas ag arian Chwaraeon Cymru, ac ymlyniad at ofynion llywodraethu Chwaraeon Cymru ar ran y Gydweithrediad;
- Rheoli Cyfrif ChGC a bod yn gyfrifol am ddyrannu arian o Gyfrif ChGC yn unol â phenderfyniadau'r Bwrdd Llywodraethu;

- Ymgysylltu â gweithwyr mewn swyddi sy'n ymwneud â rheoli a gweithredu'r Cydweithrediad;
- Sicrhau y caiff cyfarfodydd Bwrdd y Bartneriaeth a'r Bwrdd Llywodraethu eu cynnal yn unol â'r darpariaethau ar gyfer y bwrdd a nodir yn Atodiad 1 yr achos busnes llawn.

1.18 Yn ychwanegol i'r uchod, bydd CSBC yn cynnig cefnogaeth weinyddol i ChGC.

Cyllid

- 1.19 Ar hyn o bryd, mae Chwaraeon Cymru yn darparu cyllid ar wahân yn uniongyrchol i'r chwe awdurdod lleol, sydd wedyn yn gyfrifol am wario yn eu priod ranbarthau. Fodd bynnag, os caiff ChGC ei gymeradwyo, bydd yn derbyn cyllid cronnus gan Chwaraeon Cymru (amcangyfrifir oddeutu £ 2.7m miliwn y flwyddyn ar gyfer y rhanbarth) yn cael ei gyfarwyddo trwy ChGC a bydd penderfyniadau ar fuddsoddiad â blaenoriaeth yn cael eu gwneud gan y Bwrdd Partneriaeth gyda gorolwg gan y Bwrdd Llywodraethu.
- 1.20 Cyfanswm y cyllid dangosol 5 mlynedd ar gyfer ChGC rhwng 2021/22 a 2025/26 yw £13,529,494. Mae hyn ar gyfer chwaraeon cymunedol; nofio am ddim; cynllun grant lleol y Loteri; cronfa arloesi; a chymorth gweithredu strategol. (Bydd y Cronfeydd Loteri ac Arloesi yn cael eu dal a'u gweinyddu gan Chwaraeon Cymru ond byddant ar gael i ChGC dynnu yn eu herbyn).
- 1.21 Nid oes unrhyw risg ariannol i Gyngor Gwynedd - os nad CBSC yw'r awdurdod lletyol, bydd ein Hadrannau Hamdden a Phobl Ifanc a Phobl Ifanc yn dal i allu gwneud cais am y cyllid i gyflawni prosiectau rhanbarthol arwyddocaol.

Fframwaith Llywodraethu a Chyfreithiol

- 1.22 Mae'r Penawdau Telerau drafft ar gyfer Partneriaeth ChGC wedi'u nodi'n llawn yn Atodiad 1 yr achos busnes llawn.
- 1.23 Yn unol ag adran 2 Deddf Llywodraeth Leol 2000 ac adran 111 Deddf Llywodraeth Leol 1972 bydd Aelodau ChGC yn ymrwymo i'r Cytundeb Llywodraethu Rhyng-Awdurdod i nodi'n glir eu rolau a'u cyfrifoldebau mewn perthynas â llywodraethu a strwythur ChGC.
- 1.24 Bydd Partneriaid ChGC yn ymuno â'r Bartneriaeth a'r Pennawd Telerau am dymor cychwynnol o bum mlynedd o'r dyddiad y gweithredir y Cytundeb yn ddilys gan Aelodau ChGC.

2 CAMAU NESAF AC AMSERLEN

- 2.1 O gymeradwyo'r cynllun, bwriedir ei gyflwyno i'w fabwysiadu ar y 1af o Ebrill 2021.

3 UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Rydym wedi ymgysylltu gyda'r partneriaid / budd-ddeiliaid cynlynol:

- Cyngor Sir Ynys Môn
- Cyngor Bwrdeistref Sir Conwy
- Cyngor Sir Ddinbych

- Cyngor Sir Fflint
- Cyngor Bwrdeistref Wreccsam
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
- GWe (Consortiwm Rhanbarthol Addysg)
- Chwaraeon Anabledd Cymru
- Iechyd Cyhoeddus Cymru
- Prifysgol Bangor
- Prifysgol Glyndŵr Wreccsam
- Adra
- Cartrefi Conwy
- Tai Wales and West
- Cymdeithas Dai Clwyd Alun
- Grŵp Cynefin
- Tai Gogledd Cymru.

3.2 Barn y Swyddogion Statudol:

i. Y Swyddog Monitro:

Mae'r adroddiad sydd ei pharatoi ar y gyda mewnbwn cyfreithiol gan Gyngor Conwy yn y rol arweiniol yn esbonio y cy-destyn llywodraethu. Gallaf ymdrin a'r unrhyw gwestiynau penodol yn y cyfarfod.

ii. Y Pennaeth Cyllid:

Credaf fod y gyllideb sy'n rhan 2.26 o'r Achos Busnes atodol yn amcangyfrif teg fel man cychwyn ar gyfer y cyfnod trosglwyddo / sefydlu 'Chwaraeon Gogledd Cymru' a'r cyd-drefniant arfaethedig.

Mae awdur yr adroddiad wedi cadarnhau bydd dim gofyn i Gyngor Gwynedd gyfrannu mwy na sy'n y gyllideb adrannol gyfredol, oherwydd bydd cost y Cyfarwyddwr Rhanbarthol newydd, ayb, i'w ariannu o grant ychwanegol (gan Chwaraeon Cymru) yn y lle cyntaf, ac yn rhannol o incwm masnachol ychwanegol ar ôl y flwyddyn gyntaf.

Atodiadau

A: Achos busnes llawn